

IIN VANHAN HAMINAN KIRKKO JA HAUTAUSMAA

Arkeologisia tutkimuksia

Toimittaneet
Titta Kallio-Seppä
Janne Ikkäheimo
Kirsti Paavola

IIN VANHAN HAMINAN KIRKKO JA HAUTAUSMAA

Arkeologisia tutkimuksia

Pisteinä Iin alla (*Kirsti Paavola ja Markku Niskanen*)

1 ARKEOLOGISET JA HISTORIALLISET TUTKIMUKSET

1.1 Kenttätutkimusprojektin vaiheista (*Titta Kallio-Seppä*)

Arkeologiset kaivaukset (*Titta Kallio-Seppä*)

1.2 Katsaus historiallisen ajan hautausten arkeologiseen tutkimukseen Suomessa (*Kirsti Paavola*)

1.3 Asutusta ja kaupankäyntiä Iijoella (*Terhi Tanska*)

2 KIRKOISTA JA HAUTAUSMAASTA

2.1 Tietoja Iin kirkoista ja kirkkomaista historiallisten ja arkeologisten lähteiden perusteella (*Titta Kallio-Seppä*)

Rannansiirtyminen ja sen mallintaminen (*Leena Haikonen*)

Illinsaari, Iin kirkko ja Pohjois-Pohjanmaan kokoelmat (*Mika Sarkkinen*)

2.2 Ei kuolemaa tarvitse pelätä, eihän siinä henki mene – Iin vanhan Haminan elävien asukkaiden ajatuksia hautausmaan vainajista ja pyhästä kirkkomaasta (*Eeva Miettinen*)

3 HAUTAUSTAVOISTA JA HAUTALÖYDÖISTÄ

- 3.1 Vainajien hautaustavoista (*Hanna-Kaisa Korpi ja Titta Kallio-Seppä*)
 - Hautojen sisustaminen (*Annemari Tranberg*)
 - Hylkeenhammasriipus (*Anna-Kaisa Salmi*)
 - Lyijyluoti (*Risto Nurmi*)
- 3.2 Eläin- ja kasvinäytteitä (*Annemari Tranberg*)
- 3.3 Rahalöydöt – varhaisia jälkiä monetarisoituvasta pohjoisesta (*Kirsi Jylkkä-Karppinen*)
- 3.4 Kotieläinten luita (*Anna-Kaisa Salmi*)

4 OSTEOLOGISIA TUTKIMUKSIA

- 4.1 Osteologia eli luututkimus (*Juho-Antti Junno ja Sirpa Niinimäki*)
 - Sukupuolen ja iän määrittäminen luuaineiston perusteella (*Kaija Kamula*)
- 4.2 Luukuoppa-aineiston paleopatologinen tarkastelu (*Tiina Heikkilä*)
 - Murtumien hoito keskiajalla (*Tiina Heikkilä*)
- 4.3 Hammasterveys – Suu täynnä elämän jälkiä (*Rosa Vilkama ja Sirpa Niinimäki*)
 - Hammasterveydenhoitoa menneiltä vuosisadoilta (*Rosa Vilkama*)
 - Hammaskivun lievitystä taikakeinoin (*Rosa Vilkama*)
 - Varhainen piipunpolttaja iistä (*Terhi Tanska, Juho-Antti Junno ja Titta Kallio-Seppä*)
- 4.4 *Torus palatinus* – suulakivalli (*Saaraliina Atkinson*)
- 4.5 Paino- ja pituusarvioita (*Tiina Kortelainen, Mia Holappa, Sirpa Niinimäki*)
 - Kylmään sopeutuneet suomalaiset: ylipainoisia vai leveärakenteisia? (*Sirpa Niinimäki*)

5. HAUDAN 36 NAISVAINAJA

- 5.1 Luujäännösten analysointi (*Juho-Antti Junno, Sirpa Niinimäki, Rosa Vilkama ja Tiina Heikkilä*)
- 5.2 Ristiriipuslöydön konservointi (*Jari Heinonen*)
- 5.3 Ristin tie hautalöydöksi (*Saaraliina Atkinson ja Terhi Tanska*)
- 5.4 Tekstiililöydöt (*Sanna Lipkin*)
 - Tekstiilien SEM-kuvaus
 - Pielus pään alla (*Annemari Tranberg*)

Tomumajasta virtuaalieluun (*Janne Ikäheimo*)